

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ЛІСОЗАХИСТ

спеціальність	206 Садово-паркове господарство	обов'язковість дисципліни	вибіркова
освітня програма	Садово-паркове господарство	факультет	лісового господарства, деревооброблювальних технологій та землевпорядкування
освітній рівень	Перший (бакалаврський)	кафедра	Лісівництва та мисливського господарства

ВИКЛАДАЧ

Карпець Юрій Вікторович

Вища освіта – спеціальність Лісове господарство
Науковий ступень – доктор біологічних наук, спеціальність 03.00.12 Фізіологія рослин
Вчене звання – професор кафедри лісівництва
Досвід роботи – 15 років
Показники професійної активності з тематики курсу:
автор більше 10 методичних розробок
Понад 300 наукових та навчально-методичних праць, в тому числі 2 монографії, 7 розділів у зарубіжних англійськомовних монографіях, що індексуються у міжнародній наукометричній базі даних «Scopus», понад 120 статей у фахових виданнях, з яких понад 30 статей у журналах, що індексуються у міжнародній наукометричній базі даних «Scopus»
Член науково-методичної комісії зі спеціальності 205 «Лісове господарство» з 2019 р. (Накази МОН України № 582 від 25.04.2019 р., № 68 від 20.01.2021 р.)

- учасник наукових і методичних конференцій

телефон	0979279948	електронна пошта	yukarpets@ukr.net	дистанційна підтримка	Google Meet
---------	------------	------------------	--	-----------------------	-------------

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	формування знань і навичок щодо виявлення ділянок пошкодження та ураження лісостанів, визначення причини цих явищ, здійснення нагляду, обліку та обстеження насаджень, оформлення звітності з лісозахисту і основних технологічних прийомів захисту лісопаркових насаджень.
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, залік.
Специфічні результати навчання і форми їх контролю	<ul style="list-style-type: none"> • розуміння теоретичних основ у захисті лісу, аналізувати стан дерев та лісостанів(ЗК7, ФК1, ПРН4) / лекції, індивідуальні завдання • володіти та практично застосовувати набуті знання з лісозахисту та здатність аналізувати стан деревних насаджень у господарстві (ЗК8, ФК4, ПРН5)/ тестові завдання, усне опитування • здатність планувати та забезпечувати виробничий процес (ЗК8, ФК1, ПРН10) / тестові завдання, усне опитування • забезпечення та збереження навколишнього середовища при веденні лісового та мисливського господарства (ЗК10,ФК11,ПРН11) / лекції, тестові завдання
Обсяг і форми контролю	3 кредити ECTS (90 годин): 12 годин лекції, 18 годин практичні; модульний контроль (2 модулі); 60 годин самостійна робота; підсумковий контроль – залік.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, командна робота
Умови зарахування	згідно з навчальним планом

Примітка * ЗК – загальні компетентності, ФК – фахові компетентності, ПРН – програмні результати навчання

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ І ОСВІТНІЙ ПРОГРАМИ

Компетенції	<p>ЗК6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК10. Прагнення до збереження навколишнього середовища.</p> <p>ЗК11. Навички здійснення безпечної діяльності.</p> <p>ЗК12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>СК1. Здатність застосовувати знання зі спеціалізованих підрозділів науки (екології, ботаніки, дендрології, фізіології рослин, генетики та селекції декоративних рослин, ґрунтознавства міських екосистем, агротехніки вирощування декоративних рослин, проектування, формування та експлуатації</p>	Програмні результати навчання	<p>ПРН 3. Проводити літературний пошук українською та іноземними мовами і аналізувати отриману інформацію.</p> <p>ПРН 6. Розуміти та застосовувати законодавчі акти, нормативно-довідкові матеріали, організаційно-управлінську документацію з організації та ведення садово-паркового господарства, знання з економіки та права для забезпечення ефективної виробничої діяльності.</p> <p>ПРН 9. Проектувати та організовувати заходи із вирощування садивного матеріалу декоративних деревних рослин відкритого і закритого ґрунту та формувати об'єкти садово-паркового господарства відповідно до сучасних наукових методик і вимог замовника.</p> <p>ПРН 11. Координувати, інтегрувати та удосконалювати організацію виробничих процесів у садово-парковому господарстві.</p>
-------------	--	-------------------------------	--

компонентів садово-паркових об'єктів, захисту декоративних рослин від шкідників та хвороб, механізації садово-паркових робіт тощо).

СК3. Здатність проектувати, створювати й експлуатувати об'єкти садово-паркового господарства.

СК8. Здатність безпечно використовувати агрохімікати й пестициди, беручи до уваги їх хімічні і фізичні властивості та вплив на навколишнє середовище.

СК11. Здатність зберігати та охороняти біологічне різноманіття на об'єктах садово-паркового господарства, підвищувати їх екологічний потенціал.

ПРН 15. Організувати результативні та безпечні умови праці.

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Модуль 1. Чинники ураження й пошкодження лісу.

Лекція 1.	Визначення лісозахисту. Історія лісозахисту. Чинники пошкодження лісу. Шкідливі організми.	Практичне заняття 1 (ПЗ 1)	Аналіз погодних умов для прогнозування поширення шкідників і хвороб лісу.	Самостійна робота	Ліс як середовище перебування дерев, звірів, комах, грибів та інших організмів.
Лекція 2.	Комахи-шкідники лісу. Спалахи та осередки масового розмноження. Поширеність у просторі деревостанів. Сезонний розвиток комах. Багаторічна динаміка чисельності комах.	ПЗ 2-3	Оцінювання санітарного стану насаджень.		Вплив кліматичних чинників, лісорослинних умов і структури насаджень на поширення осередків шкідливих організмів.
Лекція 3.	Неінфекційні хвороби лісу. Інфекційні хвороби. Судинні, некрозні, ракові, гнилеві хвороби. Хвороби окремих органів рослин.	ПЗ 4 ПЗ 5	Симптоми та ознаки пошкодження та ураження лісу. Особливості захисту від комах-хвоєлистогризів, стовбурових шкідників, шкідників незімкнутих культур, шишок, плодів і насіння.		Хребетні тварини - шкідники лісу.

Модуль 2. Нагляд за появою та поширенням шкідників і хвороб лісу.

Лекція 4.	Нагляд і обстеження в осередках шкідників і хвороб лісу. Симптоми та ознаки пошкоджень та ураження дерев. Методи нагляду та обліку шкідливих організмів.	ПЗ 6	Складання календарів проведення нагляду за шкідниками лісу.	Самостійна робота	Безхребетні тварини – шкідники лісу. Патогенні гриби, бактерії та інші збудники хвороб лісових порід.
-----------	--	------	---	-------------------	--

Лекція 5.	Прогноз у захисті лісу. Прогнозування поширення шкідників і хвороб лісу. Прогнозування термінів нагляду та обліку шкідників і хвороб лісу. Оцінювання шкідливості комах і збудників хвороб лісу.	ПЗ 7	Прогнозування загрози пошкодження крон комахами-хвоєлистогризами.	Самостійна робота	Особливості захисту лісу незімкнених культур від шкідників і хвороб. Захист від шкідників шишок, плодів і насіння.
Лекція 6.	Поняття стійкості насаджень. Заходи підвищення стійкості насаджень. Санітарні правила в лісах України. Феромони та атрактанти. Біологічний захист лісу. Хімічний захист лісу.	ПЗ 8	Знайомство з документацією з питань захисту лісу.		
Лекція 7.	Проектування, здійснення заходів захисту лісу та оцінювання результатів.	ПЗ 9	Розрахунок ефективності заходів із захисту лісу.		

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

1. Гойчук А. Ф., Решетник Л. Л. Лісова фітопатологія у визначеннях, рисунках, схемах. Житомир: Полісся, 2015. – 224 с
2. Крамарепць В.О., Мацях І.П. Біологічний захист рослин. Львів: ВД «Панорама», 2017. – 112 с.
3. Мешкова В.Л Історія і географія масових розмножень комах хвоєлистогризів. Х.: Майдан, 2002. 244 с.
4. Мешкова В.Л. Лісова патологія. Екологічна енциклопедія. Т.2. К., 2007. С. 242 –243.
5. Мешкова В.Л. Методологія проведення обліків чисельності лісових комах. Вісник ХНАУ. Серія «Ентомологія і фітопатологія». Х., 2006. №12. С. 50 – 60.
6. Мешкова В.Л., Туренко В.П., Байдик Г.В. Адвентивні шкідливі організми в лісах України. Вісник національного аграрного університету. Серія «Фітопатологія і ентомологія». 2014. № 1-2. С. 112 –121.
7. Нормативи кількісних показників впливу шкідливих комах на стан дерев сосни і дуба в деревостанах рівнинної частини України та гірського Криму / відпов. укладач В.Л. Мешкова, Харків, 2014. – 155 с.

1. Методичні вказівки з нагляду, обліку та прогнозування поширення шкідників і хвороб лісу для рівнинної частини України / відпов. Укладач В.Л. Мешкова .Х., 2019.88.
2. Методичні рекомендації щодо обстеження осередків стовбурових шкідників лісу / відпов. Укладач В.Л. Мешкова .Х.: УкрНДІЛГА, 2011.27 с.
3. Мешкова В.Л. Лісозахист. Екологічна енциклопедія. Т.2. К., 2007. С. 249 –250.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

	СИСТЕМА	БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальне сумарне ECTS (стандартна)	до 20	підсумкове тестування
Модульне оцінювання	сумарне	до 30	відповіді на тестові питання
		до 30	усні відповіді на практичних заняттях
		до 20	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.